

Judikatūras krājums

ĢENERĀLADVOKĀTES TAMARAS ČAPETAS [TAMARA ČAPETA]
SECINĀJUMI,
sniegti 2023. gada 22. jūnijā¹

Lieta C-281/22

**G. K.,
B.O.D. GmbH,
S.L.,
piedaloties**

Österreichischer Delegierter Europäischer Staatsanwalt

(*Oberlandesgericht Wien* (Apelācijas tiesa Vīnē, Austrija) lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu)

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Tiesu iestāžu sadarbība krimināllietās – Eiropas Prokuratūra – Regula (ES) 2017/1939 – Pārrobežu izmeklēšanas – Asistējošajam deleģētajam prokuroram deleģētie izmeklēšanas pasākumi – Iepriekšēja tiesas atļauja – Efektīva pārbaude tiesā – Savstarpējas atzišanas princips – Pamattiesības

1. Eiropas Prokuratūra (*European Public Prosecutor's Office*, turpmāk tekstā – “EPPO”), kam ir pilnvaras veikt izmeklēšanu un kriminālvajāšanu par noziedzīgiem nodarījumiem, kuri skar Eiropas Savienības finanšu intereses, savu darbību sāka 2021. gada 1. jūnijā. Šajā lietā Tiesai pirmoreiz tiek lūgts interpretēt juridisko instrumentu, ar kuru ir izveidota šī iestāde un paredzēti tās darbības noteikumi, proti, EPPO regulu².
2. Noziedzīgajos nodarījumos, kuri skar Eiropas Savienības finanšu intereses, bieži vien ir iesaistīti dalībnieki vairākās dalībvalstīs. Tāpēc, lai EPPO varētu izpildīt savu uzdevumu, tai ir jāspēj veikt pārrobežu izmeklēšanas. Šādās izmeklēšanās ir iesaistīts Eiropas deleģētais prokurors, kurš nodarbojas ar lietu (turpmāk tekstā – “EDP, kurš nodarbojas ar lietu”)³ un kurš veic izmeklēšanu vienā dalībvalstī, un asistējošais Eiropas deleģētais prokurors (turpmāk tekstā – “asistējošais EDP”)⁴, kam ir uzdots izmeklēšanas pasākuma izpilde citā dalībvalstī. Šajā lietā Tiesai ir jāprecizē daži EPPO regulas aspekti, kuri attiecas uz šādām pārrobežu izmeklēšanām.
3. Trīs iesniedzējtiesas uzdotie jautājumi var tikt analizēti kopā. Būtībā šī tiesa jautā, kurai valsts tiesai (vai tiesām) ir jāpiešķir tiesas atļauja izmeklēšanas pasākumam dalībvalstī, kas nav dalībvalsts, kurā notiek galvenā EPPO izmeklēšana. Ja atļauja ir jāizsniedz asistējošā EDP valsts tiesai, kādam ir jābūt šīs tiesas veiktās pārbaudes apjomam un vai šajā procesā ir nozīme jebkādi iepriekšējai tiesas atļaujai citā dalībvalstī?

¹ Oriģinālvaloda – angļu.

² Padomes Regula (ES) 2017/1939 (2017. gada 12. oktobris), ar ko īsteno ciešāku sadarbību Eiropas Prokuratūras (EPPO) izveidei (OV 2017, L 283, 1. lpp.; turpmāk tekstā – “EPPO regula”).

³ Skat. EPPO regulas 2. panta 5. punktu.

⁴ Skat. EPPO regulas 2. panta 6. punktu.

4. Tas noteikti nav vienkāršs jautājums. Šīs lietas dalībnieki ierosina divas savstarpēji izslēdzošas *EPPO* regulas 31. un 32. panta interpretācijas. Kā minēšu turpmāk, šie divi pretrunīgie risinājumi pamatojas uz Tiesas izmantotajām standarta interpretācijas metodēm: *EPPO* regulas teksta, konteksta, mērķu un izstrādes vēstures interpretāciju⁵. Neviens no piedāvātajiem rezultātiem nav pilnībā pamatots ar visām šīm interpretācijas metodēm. Tomēr viens Tiesai būs jāizvēlas.

I. Fakti, atbilstošās tiesību normas un uzdotie jautājumi

5. *EPPO* ar tās Eiropas deleģētā prokurora starpniecību Vācijas Federatīvajā Republikā (Minhenē) īsteno pirmstiesas izmeklēšanas pret G.K., S.L. un B.O.D. *GmbH* ("apsūdzētie"). Tie tiek turēti aizdomās par nepatiesas informācijas norādīšanu saistībā ar biodīzeļdegvielas (ASV izcelsmes) ieviešanu Eiropas Savienībā, lai izvairītos no muitas noteikumu ievērošanas, nodarot zaudējumus aptuveni 1 295 000 EUR. Šie iespējamie zaudējumi ir uzskatāmi par Eiropas Savienības finanšu interesēm un tādējādi ietilpst *EPPO* jurisdikcijā⁶.

6. Lai gan galvenā izmeklēšana notiek Vācijā, *EPPO* uzskatīja, ka ir jāsavāc pierādījumi citās dalībvalstīs. Tādējādi tika atzīts, ka ir jāveic pārrobežu izmeklēšana citās dalībvalstīs, tostarp Austrijā. Konkrētāk, EDP, kurš nodarbojas ar lietu, uzdeva veikt kratīšanu apsūdzēto īpašumā Austrijā un uzlikt tam arestu.

7. Saskaņā ar Austrijas tiesībām šādam izmeklēšanas pasākumam ir nepieciešama iepriekšēja tiesas atļauja. Tādējādi asistējošais EDP pieprasīja un saņēma tiesas rīkojumus veikt kratīšanu apsūdzēto dzīvesvietā un uzņēmuma telpās un izņemt iespējami inkriminējošus dokumentus un datu nesējus.

8. Kā paskaidrots tiesas sēdē, Vācijas tiesām netika prasīts un tās neveica pieprasīto kratīšanu un aresta pasākumu iepriekšēju pārbaudi tiesā, lai gan tā būtu nepieciešama salīdzināmā iekšzemes situācijā. Tas izriet no veida, kādā Vācija ir īstenojusi *EPPO* regulas 31. panta 3. punktu. Atbilstoši šim īstenošanas veidam, tiesas atļauja nav jādod pārrobežu izmeklēšanās, ja izmeklēšanas pasākums ir jāveic dalībvalstī, kuras tiesību aktos arī ir pieprasīta iepriekšēja tiesas atļauja⁷. Tādā gadījumā šīs citas dalībvalsts tiesai ir jurisdikcija atļaut izmeklēšanas pasākumu. Tāpēc EDP, kurš nodarbojas ar lietu, Vācijā nepieprasīja tiesas atļauju.

9. 2021. gada 1. decembrī apsūdzētie iesniedza iesniedzējtiesā, proti, *Oberlandesgericht Wien* (Apelācijas tiesa Vīnē, Austrija), apelācijas sūdzības par tādiem rīkojumiem veikt kratīšanu, kurus ir apstiprinājušas četras Austrijas tiesas. Tie apgalvo, ka atļautie kratīšanas un aresta pasākumi nebija nedz nepieciešami, nedz samērīgi.

⁵ Skat., piemēram, šo jaunāko skaidrojumu par Tiesas izmantoto interpretācijas metodi: "[...] saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru, interpretējot Savienības tiesību normu, ir jāņem vērā ne tikai tās teksts, bet arī tās konteksts un tiesiskā regulējuma, kurā šī norma ir ietverta, izvirzītie mērķi [...]". Skat., piemēram, spriedumu, 2023. gada 2. februāris, *Towarzystwo Ubezpieczeń Z* (Maldinoši tipveida apdrošināšanas līgumi) (C-208/21, EU:C:2023:64, 76. punkts un tajā minētā judikatūra). Skat. arī spriedumu, 2022. gada 13. oktobris, *Perfumesco.pl* (C-355/21, EU:C:2022:791, 39. punkts). "Savienības tiesību normas izstrādes vēsture arī var sniegt nozīmīgu informāciju tās interpretācijas mērķiem [...]".

⁶ Finanšu noziegumu, kuri skar Savienības intereses, elementi ir zināmā mērā saskaņoti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2017/1371 (2017. gada 5. jūlijs) par cīņu pret krāpšanu, kas skar Savienības finanšu intereses, izmantojot krimināltiesības (OV 2017, L 198, 29. lpp.; turpmāk tekstā – "FIA direktīva").

⁷ 2020. gada 10. jūlija *Gesetz zur Ausführung der EU-Verordnung zur Errichtung der Europäischen Staatsanwaltschaft* (Federālais likums par Eiropas Prokuratūras izveides īstenošanu; turpmāk tekstā; *BGBI.* I S., 1648. lpp.), 3. panta 2. punkts.

10. Iesniedzējtiesa paskaidro, ka asistējošais Austrijas EDP tiesvedībā pamatlietā apgalvoja, ka ar *EPPO* regulu ir izveidots jauna veida tiesiskais regulējums pārrobežu izmeklēšanas pasākumiem, saskaņā ar ko to pamatotība ir jāpārbauda tikai EDP, kurš nodarbojas ar lietu, dalībvalstī. Asistējošā EDP valsts tiesa nevarot izvērtēt izmeklēšanas pasākuma materiāltiesisku spēkā esamību. Tā varot vienīgi pārbaudīt, vai pasākums atbilst formālajām un procesuālajām prasībām tā izpildei. Tāpēc asistējošais EDP uzskata, ka apelācijas sūdzības būtu jānoraida.

11. Tātad iesniedzējtiesai ir jālemj par jautājumu, vai asistējošā EDP dalībvalsts tiesām ir atļauja veikt pilnīgu pārbaudi, kā tās to darītu iekšzemes situācijā, vai arī *EPPO* pārrobežu izmeklēšanu gadījumā to pārbaudei būtu jāaprobežojas tikai ar procedūras aspektiem saistībā šādu izmeklēšanas pasākumu izpildi. Tā uzskata, ka atbilde uz šo jautājumu ir atkarīga no *EPPO* regulas 31. un 32. panta interpretācijas.

12. *EPPO* regulas 31. panta “Pārrobežu izmeklēšanas” 1.–3. punktā ir paredzēts:

“1. Eiropas deleģētie prokurori rīkojas ciešā sadarbībā, sniedzot savstarpēju atbalstu un regulāri savstarpēji apspriežoties pārrobežu lietās. Ja pasākums ir jāīsteno dalībvalstī, kas nav tā Eiropas deleģētā prokurora dalībvalsts, kurš nodarbojas ar lietu, minētais Eiropas deleģētais prokurors lemj par vajadzīgā pasākuma pieņemšanu un to uzdod Eiropas deleģētajam prokuroram, kas atrodas dalībvalstī, kurā šis pasākums ir jāveic.

2. Eiropas deleģētais prokurors, kurš nodarbojas ar lietu, var uzdot jebkādus pasākumus, kas viņam ir pieejami saskaņā ar 30. pantu. Šādu pasākumu pamatošanu un pieņemšanu reglamentē tā Eiropas deleģētā prokurora dalībvalsts tiesību akti, kurš nodarbojas ar lietu. Ja Eiropas deleģētais prokurors, kurš nodarbojas ar lietu, izmeklēšanas pasākumu uzdod veikt vienam vai vairākiem Eiropas deleģētajiem prokuroriem no citas dalībvalsts, viņš vienlaikus par to ziņo savam uzraugošajam Eiropas prokuroram.

3. Ja saskaņā ar asistējošā Eiropas deleģētā prokurora dalībvalsts tiesību aktiem šim pasākumam ir vajadzīga tiesas atļauja, asistējošais Eiropas deleģētais prokurors šādu atļauju saņem saskaņā ar minētās dalībvalsts tiesību aktiem.

Ja tiesas atļauja uzdotajam pasākumam tiek atteikta, Eiropas deleģētais prokurors, kurš nodarbojas ar lietu, pasākuma uzdevumu atsauc.

Tomēr, ja asistējošā Eiropas deleģētā prokurora dalībvalsts tiesību aktos netiek prasīta šāda tiesas atļauja, bet tāda tiek prasīta tā Eiropas deleģētā prokurora dalībvalsts tiesību aktos, kurš nodarbojas ar lietu, šādu atļauju saņem pēdējais minētais Eiropas deleģētais prokurors un iesniedz kopā ar pasākuma uzdevumu.”

13. *EPPO* regulas 32. pantā “Uzdoto pasākumu izpilde” ir paredzēts:

“Uzdotos pasākumus veic saskaņā ar šo regulu un asistējošā Eiropas deleģētā prokurora dalībvalsts tiesību aktiem. Tiek ievērotas formalitātes un procedūras, ko nepārprotami norādījis Eiropas deleģētais prokurors, kurš nodarbojas ar lietu, ja vien šādas formalitātes un procedūras nav pretrunā asistējošā Eiropas deleģētā prokurora dalībvalsts tiesību pamatprincipiem.”

14. Tādos apstākļos *Oberlandesgericht Wien* (Apelācijas tiesa Vīnē) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

- “1) Vai Savienības tiesības, it īpaši [*EPPO* Regulas] 31. panta 3. punkta pirmā daļa un 32. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka pārrobežu izmeklēšanas gadījumā, ja ir nepieciešama tiesas atļauja veikt pasākumu asistējošā Eiropas deleģētā prokurora dalībvalstī, ir jāveic visu būtisko aspektu, piemēram, sodāmības, aizdomu par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, nepieciešamības un samērīguma pārbaude?
- 2) Vai pārbaudē ir jāņem vērā tas, vai pasākuma pieņemamību jau ir pārbaudījusi Eiropas deleģētā prokurora, kurš izskata attiecīgo lietu, dalībvalsts tiesa saskaņā ar šīs dalībvalsts tiesību aktiem?
- 3) Ja atbilde uz pirmo jautājumu ir noliedzoša, bet uz otro jautājumu – apstiprinoša, kādā mērā ir nepieciešama tiesas veikta pārbaude asistējošā Eiropas deleģētā prokurora dalībvalstī?

15. Pamatlietas puses, Austrijas, Vācijas, Francijas, Nīderlandes un Rumānijas valdības, *EPPO*, kā arī Eiropas Komisija iesniedza rakstveida apsvērumus. 2023. gada 27. februāra tiesas sēdē visi minētie dalībnieki, izņemot Franciju, sniedza mutvārdu apsvērumus.”

II. Juridiskā analīze

16. Lai ieteiktu Tiesai, kādu atbildi sniegt uz iesniedzējtiesas jautājumiem, rīkošos šādi. Vispirms īsumā aprakstīšu *EPPO* un tās izveides procesu, kas (neapšaubāmi) ietekmēja *EPPO* regulas galīgā teksta izvēli (A). Tālāk iepazīstināšu ar diviem interpretācijas ceļiem, kurus Tiesai piedāvā pamatlietas dalībnieki, kā arī izklāstīšu to argumentus (B). Pēdējā sadaļā ieteikšu Tiesai, kuru interpretācijas iespēju izvēlēties, ņemot vērā abu iespēju priekšrocības un trūkumus. Tajā tiks ietvertas arī pārdomas par pamattiesību aizsardzību *EPPO* darbā (C).

A. Īss ieskats *EPPO* un pārrobežu izmeklēšanas noteikumu izstrādes vēsturē

17. *EPPO* izveide patiešām ir jaunums un nozīmīgs sasniegums Eiropas integrācijas procesā. Tā ir vienota un, lai gan ar decentralizētu uzbūvi⁸, tā ir nedalāma Eiropas Savienības (ES) struktūra⁹, kurai ir piešķirtas noziedzīgu nodarījumu, kas skar Eiropas Savienības finanšu intereses, izmeklēšanas un kriminālvajāšanas pilnvaras¹⁰.

18. *EPPO* ir izveidota atbilstoši LESD 86. pantam, kas tika ieviests ar Lisabonas līgumu. Darbības, kuras varētu būt uzskatāmas par kaitējošām Eiropas Savienības finanšu interesēm un kuras ietilpst *EPPO* jurisdikcijā, ir paredzētas FIA direktīvā. Tomēr dalībvalstīm joprojām ir kompetence kvalificēt minētās darbības par noziedzīgiem nodarījumiem un definēt šādu noziedzīgo nodarījumu elementus saskaņā ar savas valsts tiesībām.

⁸ *EPPO* darbojas, izmantojot Eiropas prokuroru tiklu Savienības līmenī (Luksemburgā), ko vada Eiropas galvenais prokurors. *EPPO* veido Eiropas prokurori, Pastāvīgās palātas (kuras pārrauga un vada izmeklēšanas un nodrošina *EPPO* darbību saskaņotību) un Eiropas Prokuroru kolēģija (kuru veido viens Eiropas prokurors no katras dalībvalsts). Decentralizēto līmeni veido Eiropas deleģētie prokurori (EDP) no katras iesaistītās dalībvalsts.

⁹ *EPPO* regulas 8. panta 1. punkts.

¹⁰ Skat. LESD 86. panta 2. punktu un *EPPO* regulas 4. pantu.

19. Turklāt *EPPO* regula tikai daļēji regulē *EPPO* procedūras. Attiecībā uz visām situācijām, kurās Savienības noteikumu nav, šajā regulā ir paredzēts vienīgi tas, kuras dalībvalsts noteikumi ir piemērojami¹¹.

20. Tādējādi *EPPO* patiešām ir vienota un nedalāma struktūra, taču tā darbojas bez kopīgām materiāltiesiskajām vai procesuālajām krimināltiesībām. Šie aspekti pārsvarā ir atkarīgi no dalībvalstu tiesību aktiem, kas var atšķirties atkarībā no tajos pieņemtajiem risinājumiem. Gan *EPPO* vienotība, no vienas puses, gan tās atkarība no valstu tiesību aktiem, no otras puses, ir svarīgi faktori *EPPO* regulas interpretācijā.

21. Ceļš uz *EPPO* izveidi nebija nedz viegls, nedz ātrs. Pēc vairāku gadu ilgas sagatavošanās¹² un sākotnējā priekšlikuma, kas datēts ar 2013. gadu¹³ un par ko neizdevās panākt vienprātīgu vienošanos, *EPPO* galu galā tika izveidota kā ciešākas sadarbības mehānisms saskaņā ar LES 20. panta 2. punktu un LESD 329. panta 1. punktu. Tomēr jaunais projekts nebija pieņemams visām dalībvalstīm, un tāpēc ne visas tajā piedalās¹⁴.

22. Sarunas, kuru noslēgumā tika pieņemta *EPPO* regula, bija īpaši sarežģītas saistībā ar pārrobežu izmeklēšanas pasākumiem¹⁵.

23. 2013. gada priekšlikuma 26. pantā bija uzskaitīts 21 dažāds izmeklēšanas pasākums. Desmit no tiem, tostarp telpu pārmeklēšanai, par ko ir runa šajā lietā, būtu vajadzīga atļauja no kompetentās tiesu iestādes dalībvalstī, kurā šie izmeklēšanas pasākumi jāveic¹⁶.

24. Atbildot uz šo priekšlikumu, 14 parlamenti iesniedza Komisijai argumentētus atzinumus, tādējādi iedarbinot subsidiaritātes kontroles mehānismu saskaņā ar Protokola Nr. 2 7. panta 2. punktu¹⁷. Dažu valstu parlamenti savos argumentētajos atzinumos pauda bažas, ka izmeklēšanas pasākumu uzskaitīšana samazinātu procesuālos standartus un ka, tā kā dažu dalībvalstu tiesībās daži izmeklēšanas pasākumi nav paredzēti, netiktu nodrošināts nepieciešamais pamattiesību aizsardzības līmenis¹⁸.

¹¹ Skat. *EPPO* regulas 5. panta 3. punktu.

¹² Skat. it īpaši *Corpus Juris 2000*, Zaļā grāmata par Kopienas finanšu interešu krimināltiesisko aizsardzību un Eiropas Prokuratūras izveidošanu (COM(2001) 715, galīgā redakcija, tā dēvētais "Florences priekšlikums"). Šis *Corpus Juris* turpināja *Corpus Juris 1997* ("Krimināltiesību normu ieviešana Eiropas Savienības finanšu interešu labā", Ed. Economica Paris, 1997), kuru sagatavoja ekspertu grupa, kas iecelta Eiropas Krimināltiesību asociāciju priekšsēdētāju sanāksmē Urbino Universitātē (Itālija) 1995. gadā. Galvenais *Corpus Juris* priekšlikums bija izveidot vienotu tiesisko telpu, kurā būtu regulētas gan materiāltiesiskas, gan procesuālas krimināltiesības, pēdējās minētajās ietverot priekšlikumu par Eiropas prokurora amata izveidi. Sīkākai informācijai skat. <<https://www.eppo.europa.eu/en/background>>.

¹³ Priekšlikums Padomes regulai par Eiropas Prokuratūras izveidi (COM(2013) 534 final, turpmāk tekstā – "2013. gada priekšlikums").

¹⁴ Neiesaistītās dalībvalstis ir Ungārija, Polija un Zviedrija. Dānija un Īrija ir atteikušās no brīvības, drošības un tiesiskuma telpas.

¹⁵ Herrnfeld, H.H., "Article 31". No: Herrnfeld, H.H., Brodowski, D., un Burchard, C., (izd.) *European Public Prosecutor's Office. Article-by-Article Commentary*, Bloomsbury Publishing, 2020, 300. lpp.

¹⁶ Šajā ziņā skat. 2013. gada priekšlikuma 26. panta 4. un 5. punktu: "4. dalībvalstis nodrošina, ka attiecībā uz 1. punkta a) līdz j) apakšpunktā minētajiem izmeklēšanas pasākumiem jāsaņem atļauja no kompetentās tiesu iestādes dalībvalstī, kurā tie jāveic", un "5. savukārt 1. punkta k) līdz u) apakšpunktā minētajiem izmeklēšanas pasākumiem nepieciešama tiesas atļauja, ja to paredz valsts tiesību akti dalībvalstī, kurā izmeklēšanas pasākumi ir jāveic".

¹⁷ Protokols Nr. 2 Par subsidiaritātes principa un proporcionalitātes principa piemērošanu (OV 2008, C 115, 206. lpp.).

¹⁸ Komisijas Paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei un valstu parlamentiem par priekšlikuma Padomes Regulai par Eiropas Prokuratūras izveidi pārskatīšanu, ņemot vērā subsidiaritātes principu, saskaņā ar Protokolu Nr. 2 (COM(2013) 851 final), 9. lpp.

25. Galu galā šis priekšlikums tika noraidīts¹⁹ un tika iesniegti vairāki pretpriekšlikumi. Priekšlikums, kuru kopīgi iesniedza Austrijas un Vācijas delegācijas, ir īpaši interesants šajā tiesvedībā²⁰.

26. Vācijas delegācija iesniedza šādus rakstveida komentārus²¹: “Pašreizējā 26.a panta koncepcija nav pārlicinoša, lai tā būtu pieņemama, tā ir jāpārskata. Mums būs nepieciešama funkcionējoša un efektīva sistēma, kas darbosies vismaz tikpat labi kā pārrobežu sadarbība saskaņā ar savstarpējas tiesiskās palīdzības un savstarpējas atzišanas procedūrām. Kā paskaidrots iepriekš: mēs uzskatām, ka ir jāizveido sistēma, kurā kā sākumpunkts tiek izmantots savstarpējas atzišanas jēdziens, un jāveic piemērotie pielāgojumi, lai risinātu “vienotas iestādes” ideju.”

27. Tātad Austrijas un Vācijas kopīgajā priekšlikumā bija pārņemti savstarpējās atzišanas risinājumi no Eiropas izmeklēšanas rīkojuma direktīvas²²: “ja pasākums ir jāistoeno dalībvalstī, kas nav Eiropas deleģētā prokurora, kurš nodarbojas ar lietu, dalībvalsts, minētais Eiropas deleģētais prokurors pieņem rīkojumu par pasākumu saskaņā ar Eiropas deleģētā prokurora, kurš nodarbojas ar lietu, dalībvalsts tiesību aktiem un, vajadzības gadījumā, pieprasa attiecīgo tiesas atļauju vai pieprasa tiesas rīkojumu par šo pasākumu”²³.

28. Arī šis kopīgais priekšlikums neiekļuva *EPPO* regulas galīgajā tekstā.

29. Izvēlētais likumdošanas risinājums, kas atspoguļots pašreizējā *EPPO* regulas 31. panta 3. punktā, radīja tieši tās problēmas, par kurām Vācijas delegācija brīdināja saistībā ar iepriekšējiem priekšlikumiem²⁴. Tajā nav skaidri norādīts, pēc kuras dalībvalsts tiesību aktiem ir nosakāms, vai pasākuma izpildei ir nepieciešama iepriekšēja tiesas atļauja, kā arī tas, kura tiesa ir atbildīga par šādas atļaujas izsniegšanu. Tātad šī lieta lieliski atspoguļo šos problēmjautājumus.

30. Tomēr vienu jautājumu likumdošanas procedūras laikā atbalstīja visas delegācijas: ņemot vērā *EPPO* kā struktūras vienoto raksturu, *EPPO* regulai vajadzētu būt vienkāršākai par to, kas paredzēts EIR direktīvā, kura tās pieņemšanas laikā arī bija jauns instruments sadarbībai krimināllietās²⁵.

¹⁹ Herrnfeld, minēts šo secinājumu 15. zemsvītras piezīmē, 291. lpp.

²⁰ *Proposal for a Council Regulation on the establishment of the European Public Prosecutor's Office – Written comments from the Austrian and German delegations, Interinstitutional File* [Priekšlikums Padomes regulai par Eiropas Prokuratūras izveidi – Austrijas un Vācijas delegāciju rakstveida komentāri, starpiestāžu dokuments]: 2013/0255 (APP), DS 1237/15, 2015. gada 21. aprīlis.

²¹ *Proposal for a Council Regulation on the establishment of the European Public Prosecutor's Office – Written comments from the German delegation, Interinstitutional File* [Priekšlikums Padomes regulai par Eiropas Prokuratūras izveidi – Vācijas delegācijas rakstveida komentāri, starpiestāžu dokuments]: 2013/0255 (APP), DS 1234/15, 2015. gada 21. aprīlis.

²² Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/41/ES (2014. gada 3. aprīlis) par Eiropas izmeklēšanas rīkojumu krimināllietās (OV 2014, L 130, 1. lpp.; turpmāk tekstā – “EIR direktīva”).

²³ Austrijas un Vācijas rakstveida komentāros turklāt bija ierosināts: “Ja pasākuma atzišanai asistējošā Eiropas deleģētā prokurora dalībvalsts tiesību aktos ir paredzēta tiesas atļauja vai tiesas rīkojums, viņš/ viņa iesniedz savas dalībvalsts kompetentajai tiesu iestādei atzišanai rīkojumu un attiecīgā gadījumā tam pievienoto tiesas atļauju.”

²⁴ Vācijas rakstveida komentāros ir piebilsts: “Minot tikai dažas galvenās problēmas: 26.a panta tekstā ir skaidri jānorāda, kurš pieņem lēmumu par pasākuma uzdošanu vai pieprasa, lai tiesa uzdotu veikt pasākumu, un kādi tiesību akti ir piemērojami šādu pasākumu uzdošanai/pieprasīšanai. Šķiet, ka pašreizējais teksts atstāj šo jautājumu atklātu vai, iespējams, pat dod EDP, kurš nodarbojas ar lietu, izvēles iespēju: 1. punktā minētais termins “uzdod” neprecizē subjektu, kurš pieņem lēmumu par pasākuma uzdošanu.” Priekšlikums Padomes regulai par Eiropas Prokuratūras izveidi – Vācijas delegācijas rakstveida komentāri, starpiestāžu dokuments: 2013/0255 (APP), DS 1234/15, 2015. gada 21. aprīlis. Skat. arī Eiropas Prokuroru kolēģijas pamatnostādnes par Regulas (ES) 2017/1939 31. panta piemērošanu pieņemšanu, Kolēģijas Lēmums Nr. 006/2022, 4. lpp., 8. punkts (“turklāt 31. panta 3. punktā nav skaidri atrunātas situācijas, kad tiesas atļauja ir pieprasīta gan EDP, kurš nodarbojas ar lietu, dalībvalsts tiesību aktos, gan asistējošā EDP dalībvalsts tiesību aktos”).

²⁵ Skat.: Priekšlikums Padomes regulai par Eiropas Prokuratūras izveidi – citi jautājumi. Padomes prezidentūra 12344/16, 2016. gada 20. septembris, 5. lpp.

B. Iespējamie interpretācijas ceļi

31. EPPO regula klusē par iepriekšējas tiesas atļaujas nepieciešamību pārrobežu izmeklēšanas pasākumiem, atstājot to dalībvalstu krimināltiesību ziņā. Īpaši problemātiska ir situācija, kad iepriekšēja tiesas atļauja ir prasīta gan EDP, kurš nodarbojas ar lietu, dalībvalsts tiesību aktos, gan asistējošā EDP dalībvalsts tiesību aktos. EPPO regulas 72. apsvērumā ir paskaidrots, ka šajā instrumentā būtu skaidri jānorāda, kurā dalībvalstī atļauja būtu jāsaņem, bet ka jebkurā gadījumā vajadzētu būt tikai vienai atļaujai. Vai šī apņemšanās ir izteikta EPPO regulas 31. panta 3. punktā, un ja ir, tad kā?

32. Šīs lietas dalībnieki piedāvā divas pretējas šīs tiesību normas interpretācijas iespējas.

33. Pirms izklāstīt un analizēt to nostājas, uzskatu, ka ir jāatkārto viedoklis, kuru jau esmu paudusi citur²⁶. Manā skatījumā, gramatiska interpretācija kā tāda nepastāv, jo vārdi vienmēr ir ietverti kontekstā. Vārdi juridiskajos noteikumos, protams, ir būtiski tiesnešiem, jo tiesības pārsvarā ir izteiktas vārdos. Tie gan virza, gan ierobežo tiesnešus²⁷. Taču to nozīme, tostarp tiesību aktos, ir atkarīga no konteksta, kādā tie tiek lietoti. Tādējādi ir grūti, pat neiespējami, nodalīt gramatisko un kontekstuālo interpretāciju.

34. Runājot par kontekstuālo interpretāciju, Tiesa to izprot dažādi. Visbiežāk Tiesa atsaucas uz tiesību normām, kas atrodas blakus tiesību normai, kuras interpretācija tiek lūgta, vai arī uz dokumentu kopumā²⁸. Tomēr Tiesa ir uzskatījusi, ka arī tiesību normas izstrādes vēsture ietilpst kontekstā, interpretējot primāro²⁹ un sekundāro Savienības tiesību normas³⁰. Visbeidzot, dažkārt arī sociāla realitāte tiek uzskatīta par būtisku tiesību normu izpratnei³¹. Attiecīgā konteksta izvēle un tas, kā šis konteksts tiek interpretēts, ietekmē konkrētas tiesību normas formulējuma izpratni. Tas ir acīmredzams no pamatlīnijas dalībnieku argumentiem.

1. Pirmā iespēja: pilnīga pārbaude asistējošā EDP dalībvalstī

35. Austrijas un Vācijas valdība apgalvo, ka tad, ja asistējošā EDP valsts tiesību aktos ir prasīta iepriekšēja tiesas atļauja izmeklēšanas pasākuma izpildei, šādai atļaujai būtu jāietver pilnīga pārbaude. Tas ietver ne tikai procedūras aspektus (pasākuma izpilde), bet arī materiāltiesiskus aspektus, kuri sākotnēji ir pamatojuši pasākumu. Tātad asistējošā EDP dalībvalsts tiesai ir

²⁶ Ģenerālvokātes Tamaras Čapetas [Tamara Čapeta] secinājumi lietā *Rigall Arteria Management* (C-64/21, EU:C:2022:453, 43. punkts).

²⁷ Pat visdziļākie kritisko tiesību pētījumu autori atzītu, ka juridisko noteikumu formulējums ierobežo tiesu veikto interpretāciju. Skat., piemēram, Kennedy, D., *A Critique of Adjudication (fin de siècle)*, Harvard University Press, Cambridge, Massachusetts, 1997, 13. lpp.

²⁸ Piemēram, spriedumos, 2020. gada 28. janvāris, Komisija/Itālija (Direktīva par maksājumu kavējumu novēršanu) (C-122/18, EU:C:2020:41, 43. punkts) (panta interpretācija nākamā panta kontekstā); 2020. gada 8. decembris, *Staatsanwaltschaft Wien* (Viltoti bankas pārveduma rīkojumi) (C-584/19, EU:C:2020:1002, 56.–69. punkts) (tiesību normas interpretācija direktīvas sākuma pantu un preambulas apsvērumu kontekstā); un 2022. gada 24. februāris, *Namur-Est Environnement/Région wallonne* (C-463/20, EU:C:2022:121, 46. punkts) (tiesību normas interpretācija saistībā ar attiecīgo direktīvu kopumā).

²⁹ Piemēram, spriedumos, 2018. gada 10. decembris, *Wightman* u.c. (C-621/18, EU:C:2018:999, 47. punkts) un 2012. gada 27. novembris, *Pringle* (C-370/12, EU:C:2012:756, 135. punkts).

³⁰ Piemēram, spriedumos, 2021. gada 10. marts, *Ordine Nazionale dei Biologi* u.c. (C-96/20, EU:C:2021:191, 26. un 27. punkts); un 2022. gada 13. oktobris, *Rigall Arteria Management* (C-64/21, EU:C:2022:783, 31. punkts).

³¹ Par šo punktu skat. spriedumu, 1986. gada 17. aprīlis, *Reed* (59/85, EU:C:1986:157, 15. punkts) (kurā Tiesa atzina, ka, tā kā nav nekādu norāžu par vispārēju sociālo attīstību, termins "laulātais" neietver neprecētu partneri). Tas pats termins 32 gadus vēlāk tika uztverts citādi ģenerālvokāta Melhiora Vatelē [Melchior Wathelet] secinājumos lietā *Coman* u.c. (C-673/16, EU:C:2018:2, 56.–58. punkts) (kur viņš analizē attīstību saistībā ar jēdziena "laulātais" izpratni, lai parādītu, ka arvien vairāk dalībvalstu to saprot kā viendzimuma laulības ietverību).

jāizvērtē, vai pastāv pietiekamas aizdomas par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu; vai pieprasītais izmeklēšanas pasākums dos kriminālvajāšanai nepieciešamos pierādījumus; un vai tos pašus pierādījumus nevar iegūt ar mazāk ierobežojošu pasākumu.

36. Austrijas un Vācijas valdības pārsvarā atsaucas uz *EPPO* regulas 31. panta tekstu, kas, to skatījumā, ir skaidrs. Abas valdības uzstāj, ka tiesību normas formulējums ir vissvarīgākais interpretācijas instruments. Ja formulējums ir skaidrs, tiesas nevarot no tā atkāpties.

37. To skatījumā, Tiesas radošajai interpretācijai ir ierobežojumi. Interpretācija, kura atšķiras no tās, kas skaidri izriet no pašreizējā *EPPO* regulas 31. panta teksta gramatiska formulējuma, pārkāptu pieļaujamās tiesas interpretācijas robežas. Tas būtu arī pretrunā tiesiskās drošības prasībai. Izsakoties Vācijas valdības pārstāvja vārdos, Tiesa nav bojātu ražojumu remontdarbnīca. Tā vietā bojātais ražojums būtu jāatdod ražotājam, šajā gadījumā – likumdevējam, lai tas to uzlabotu.

2. Otrā iespēja: uzdevumu tiesas atļaujas ietvaros skaidrs sadalījums

38. *EPPO*, Komisija, kā arī Francijas, Rumānijas un Nīderlandes valdības apgalvo, ka pretēji pirmajai iespējai, ja izmeklēšanas pasākumam asistējošā EDP valsts tiesību aktos ir prasīta tiesas atļauja, šāda atļauja var ietvert tikai ar pasākuma izpildi saistīto formālo un procedūras aspektu pārbaudi. Attiecīgi *EPPO* regulā ir noteikts skaidrs uzdevumu sadalījums starp EDP, kurš nodarbojas ar lietu, tiesu un attiecīgās dalībvalsts asistējošā EDP tiesu. Tas esot acīmredzams, lasot 31. panta 3. punktu kontekstā ar 31. pantu, kas ir skatīts kopumā.

39. Ja tiesas atļauja ir prasīta gan EDP, kurš nodarbojas ar lietu, dalībvalsts tiesību aktos, gan asistējošā EDP dalībvalsts tiesību aktos, ir jāizsniedz divas atļaujas. EDP, kurš nodarbojas ar lietu, dalībvalsts tiesai būtu jāatļauj pasākums, ja tā uzskata to par pamatotu, savukārt asistējošā EDP dalībvalsts tiesai būtu jāatļauj tā izpildes kārtība.

40. Asistējošā EDP dalībvalsts tiesas pilnvaras veikt pārbaudi esot ierobežotas tikai ar pasākuma izpildes procedūras aspektiem pat tādā gadījumā, ja EDP, kurš nodarbojas ar lietu, dalībvalsts tiesību aktos nav prasīta iepriekšēja tiesas atļauja salīdzināmā iekšzemes situācijā. Tādā veidā tiktu ievērota EDP, kas nodarbojas ar lietu, dalībvalsts tiesību aktos, kuri reglamentē pasākuma pamatošanu saskaņā ar 31. panta 2. punktu, izdarītā izvēle nepieprasīt iepriekšēju tiesas atļauju pasākuma pamatošanai.

C. Atbildes uz iesniedzējtiesas jautājumiem

1. Divu interpretācijas iespēju salīdzinājums

41. Abas iespējas piedāvā atšķirīgus un savstarpēji izslēdzošus interpretācijas rezultātus. Uzskatu, ka saskaņā ar šo iespēju pamatojumam izvirzīto argumentāciju, ievietojot šo argumentāciju tās izvēlētajās interpretācijas sistēmās, tiek piedāvātas divas vienādi pieņemamas *EPPO* regulas interpretācijas. Tajā pašā laikā abas ir saistītas ar zināmiem trūkumi un nekonsekvencēm. Turpinājumā salīdzināšu tās katrā no to izmantotajām interpretācijas metodēm.

a) Teksts

42. Saskaņā ar Austrijas valdības viedokli, kuras argumentus atkārtoti Vācijas valdība, *EPPO* regulas 31. pants ir skaidrs. Tā 2. punktā ir noteikts, ka izmeklēšanas pasākumu pamatošanu un pieņemšanu reglamentē tā EDP dalībvalsts tiesību akti, kurš nodarbojas ar lietu. Tomēr pēc tam nākamais 3. punkts izmaina piemērojamos tiesību aktus, ja asistējošā EDP dalībvalsts tiesību aktos ir prasīta tiesas atļauja. Tādā gadījumā *EPPO* regulas 31. panta 3. punkta pirmajā teikumā ir skaidri noteikts, ka atļauju izsniedzošās tiesas pilnvaras un pienākumus reglamentē asistējošā EDP dalībvalsts tiesību akti.

43. Vienīgais izņēmums ir paredzēts *EPPO* 31. panta 3. punkta trešajā teikumā, kas ir piemērojams tad, ja asistējošā EDP dalībvalsts tiesību aktos netiek prasīta atļauja, bet atļauja tiek prasīta tā EDP dalībvalsts tiesību aktos, kurš nodarbojas ar lietu. Vienīgi šādā gadījumā tiesas atļauju reglamentē tā EDP dalībvalsts tiesību akti, kurš nodarbojas ar lietu. Arī no vārda “tomēr” lietojuma teikuma sākumā izriet, ka šī situācija ir izņēmums no skaidra noteikuma, saskaņā ar kuru ir piemērojami asistējošā EDP dalībvalsts³².

44. Turpretī pēc otrās iespējas atbalstītāju domām *EPPO* regulas 31. panta 3. punkta pirmajā teikumā ir skaidri noteikts, kurām tiesām ir jāpiešķir tiesas atļauja un kādam mērķim, divās iespējamās situācijās: ja šāda atļauja ir prasīta gan tā EDP dalībvalsts tiesību aktos, kurš nodarbojas ar lietu, gan asistējošā EDP dalībvalsts tiesību aktos, un situācijā, kad tā EDP dalībvalsts tiesību aktos, kurš nodarbojas ar lietu, netiek prasīta iepriekšēja tiesas atļauja, taču šāda atļauja tiek prasīta asistējošā EDP dalībvalsts tiesību aktos. Abās situācijās asistējošā EDP dalībvalsts tiesa var vienīgi pārbaudīt aspektus, kuri ir saistīti ar pasākuma izpildi.

45. *EPPO* regulas 31. panta 3. punkta trešais teikums regulē atlikušo iespējamo situāciju, kad asistējošā EDP dalībvalsts tiesību aktos pasākumam netiek prasīta tiesas atļauja, bet šāda atļauja tiek prasīta tā EDP dalībvalsts tiesību aktos, kurš nodarbojas ar lietu. Šādā situācijā EDP, kurš nodarbojas ar lietu, dalībvalsts tiesa izsniegs atļauju, kura aptvers gan pasākuma pamatošanu, gan izpildi.

46. Komisija arī norādīja, ka *EPPO* regulas 32. panta formulējums precizē, ka uz aspektiem, kas saistīti ar pieprasītā pasākuma izpildi un procedūru, attiecas asistējošā EDP dalībvalsts tiesību akti.

b) Konteksts

47. Lai pamatotu savu apgalvojumu, ka *EPPO* regulas 31. panta 3. punkta formulējums ir skaidrs, Vācija valdība koncentrējas uz tā tiešo kontekstu. Tā apgalvo, ka 31. panta 3. punkta trešajam teikumam nebūtu jēgas, ja atbilstoši Komisijas lasījumam galvenais noteikums, kas reglamentē uzdevumu sadali tiesu atļauju ietvaros, būtu 31. panta 2. punkts. Ja tas tā būtu, vienmēr būtu skaidrs, ka tiesas atļaujas nepieciešamību konkrētam izmeklēšanas pasākumam regulē tā EDP dalībvalsts tiesību akti, kurš nodarbojas ar lietu. Tāpēc nebūtu jēgas atkārtot to pašu 31. panta 3. punkta trešajā teikumā. Šai tiesību normai ir jēga vienīgi tad, ja tā maina 31. panta 2. punktā izteikto noteikumu situācijā, kad arī asistējošā EDP dalībvalsts tiesību aktos tiek prasīta tiesas atļauja.

³² Tiesas sēdē *EPPO* arī vērsa uzmanību, ka vārda “tomēr” lietošana sarežģī *EPPO* regulas 31. panta 3. punkta interpretāciju.

48. Gan Austrijas, gan Vācijas valdība atsaucās arī uz *EPPO* regulas 72. apsvērumu kā uz tādu, kas sniedz atbilstošu interpretācijas kontekstu. To skatījumā, uzstājība uz vienotu tiesas atļauju, kas izteikta šajā apsvērumā, lasot to kopā ar 31. panta 3. punktu, var nozīmēt tikai to, ka tiesas atļaujas nepieciešamību un kontekstu nosaka asistējošā EDP dalībvalsts tiesību akti. Tiesas atļaujas sadalīšana dažādos uzdevumos un starp EDP, kurš nodarbojas ar lietu, un asistējošā EDP dalībvalstu tiesām, neatbilstu lēmumam par tikai vienu tiesas atļauju.

49. Komisijas skatījumā – un to pašu pozīciju būtībā atbalsta visi otrās iespējas ierosinātāji – *EPPO* regulas 31. pantā kopumā ir sekots izmeklēšanas hronoloģijai. Tajā ir paredzēti dažādi EDP, kurš nodarbojas ar lietu, un asistējošā EDP, kā arī to dalībvalstu tiesu uzdevumi. Šī panta 1. punktā ir vispārīgi paredzēts uzdevumu sadalījums abu EDP starpā.

50. Komisijas skatījumā, centrālā loma ir 31. panta 2. punktam. Tajā ir skaidri noteikts, ka izmeklēšanas pasākumu pamatošanu un pieņemšanu reglamentē tā EDP dalībvalsts tiesību akti, kurš nodarbojas ar lietu. Tas nozīmē arī to, ka gadījumā, ja EDP, kurš nodarbojas ar lietu, dalībvalsts tiesību aktos tiek prasīta iepriekšēja tiesas atļauja, tās valsts tiesai ir jāvērtē, vai konkrētas izmeklēšanas kontekstā pasākums ir pamatots un nepieciešams.

51. Komisija arī uzsvēra, ka 31. panta 2. punkts klusē par pasākuma izpildi. Tai ir piemērojams *EPPO* regulas 32. pants, kurā noteikts, ka izpildi reglamentēs asistējošā EDP dalībvalsts tiesību akti.

52. *EPPO* regulas 31. panta 3. punkts, kas ir vienīgā tiesību norma, kura tieši attiecas uz tiesas atļauju, nemaina, Komisijas skatījumā, šādai atļaujai piemērojamās tiesību aktus, kas ir pretrunā Austrijas un Vācijas valdības izvirzītajam argumentam. To drīzāk būtu jāuzskata par pakārtotu 31. panta 2. punktam. Tāpēc minētās tiesību normas 3. punktā nav reglamentēta izmeklēšanas pasākuma pamatojuma pārbaude, jo šiem jautājumiem ir piemērojams 2. punkts.

53. Komisijas skatījumā, 3. punkta pirmais teikums attiecas uz situāciju, kurā asistējošā EDP dalībvalsts tiesību aktos ir pieprasīta tiesas atļauja. Šādā gadījumā šīs dalībvalsts tiesai būs jāizsniedz atļauja pirms pasākuma izpildes. Tomēr, pieņemot minēto lēmumu, šai tiesai ir jāpievērš uzmanība vienīgi pieprasītā izmeklēšanas pasākuma izpildes veidam, nevis tā pamatojumam.

54. Runājot par *EPPO* regulas 72. apsvēruma lomu, Komisija apzinās, ka vēlme pēc vienas tiesas atļaujas nebija ideāli izteikta tās 31. pantā. Tomēr, pat ja dažās situācijās būs vajadzīgas divas tiesas atļaujas, ņemot vērā skaidru uzdevumu sadalījumu, katram jautājumam joprojām būs vajadzīga tikai viena atļauja. Ar šādu izpratni otrās iespējas atbalstītāji izvairās no pretrunas starp *EPPO* regulas 31. panta 3. punktu – to piedāvātajā interpretācijā – un 72. apsvērumu³³.

c) Mērķi

55. Pievēršoties *EPPO* mērķiem, gan Austrija, gan Vācija apzinās, ka pilnīga pārbaude asistējošā EDP dalībvalstī var radīt grūtības. Lai varētu izlemt, vai pieprasītais pasākums ir pamatots, asistējošā EDP dalībvalsts tiesai būtu jābūt pieejamiem visiem lietas materiāliem. Tā kā galvenā izmeklēšana notiek citā dalībvalstī un lai uzsākt tiesvedību šīs valsts tiesā – ja tiek iegūti pietiekami pierādījumi –, lietas materiāli var būt citā valodā. To tulkošana, kas varētu būt nepieciešama, lai

³³ Tiesas sēdē *EPPO* piebilda, ka 72. apsvērumam nav normatīva spēka un tāpēc tam nevajadzētu būt noteicošam 31. panta interpretācijā.

ļautu asistējošā EDP tiesai lemt par materiāltiesiskiem jautājumiem saistībā ar izmeklēšanas pasākuma likumību, prasīs laiku vai ne tikai to³⁴. Tas patiešām padarītu *EPPO* pārrobežu izmeklēšanas apgrūtinātākas nekā izmeklēšanas saskaņā ar EIR direktīvu.

56. Abas valdības piekrīt, ka šāds iznākums neatbilst *EPPO* mērķim izveidot vienkāršāku sistēmu cīņai pret noziedzīgiem nodarījumiem, kuri skar Savienības finanšu intereses, nekā tas bija iepriekš. Tās norādīja, ka diemžēl likumdošanas procesā to priekšlikums netika apstiprināts.

57. Otrās iespējas atbalstītāji uzsver, ka *EPPO* izveide bija nepieciešama, lai izmeklēšanu un kriminālvajāšanu par noziedzīgiem nodarījumiem, kuri skar Savienības finanšu intereses, padarītu efektīvāku nekā gadījumos, kad attiecīgā kriminālvajāšana norisinātos vienā dalībvalstī. *EPPO* kā vienotas struktūras rīcībā tāpēc vajadzētu būt instrumentiem, kas nepieciešami, lai sasniegtu mērķi efektīvi apkarot noziedzīgus nodarījumus, kuri skar Savienības budžetu. Tāpēc *EPPO* regulas 31. panta interpretācijā būtu jāvadās pēc efektivitātes. Katrā ziņā *EPPO* veiktās pārrobežu izmeklēšanas nevarot tikt interpretētas kā izmeklēšanas, kurām ir piemērojami apgrūtinātāki nosacījumi nekā EIR direktīvā.

58. *EPPO* un Komisija vairāk koncentrējas uz efektivitātes aspektu, uzsverot loģistikas grūtības, pārsūtot un tulkojot lielu daudzumu dokumentu, kuri ietilpst lietas materiālos³⁵. Tas apstiprina argumentu par labu interpretācijai, saskaņā ar kuru pasākuma pamatojums ir vērtējams tikai tā EDP dalībvalstī, kurš nodarbojas ar lietu. Turklāt izmeklēšanas pasākuma pamatojuma uzticēšana tā EDP, kurš nodarbojas ar lietu, valsts tiesību aktiem un tiesām ir saderīga ar faktu, ka šo tiesu rīcībā būtu visi materiāli, kas nepieciešami pilnīgai pārbaudei. Galu galā izmeklēšana tiek veikta no šīs valsts, un tiesvedība, visticamāk, notiks tās tiesās³⁶.

59. Visbeidzot, *EPPO* norāda arī uz grūtībām, kādas rastos, ja tiesas dažādās dalībvalstīs, kurās notiek pārrobežu izmeklēšanas, pieņemtu pretrunīgus lēmumus par pasākuma pamatotību. Ierosinātā interpretācija, saskaņā ar kuru pasākuma pamatojums vienmēr ir atkarīgs no tā EDP dalībvalsts tiesību aktiem, kas nodarbojas ar lietu, novērš pretrunīgus lēmumus pat tad, ja pierādījumu vākšanā konkrētai lietai ir iesaistīts liels skaits dalībvalstu.

d) Tiesību normas izstrādes vēsture

60. Gan Austrijas, gan Vācijas valdība uzsvēra nepieciešamību ņemt vērā *EPPO* regulas 31. panta izstrādes vēsturi. Austrijas skatījumā, šī vēsture liecinot, ka dalībvalstu vairākums apzinājās problēmas, kādas varētu izraisīt pretrunīga mijiedarbība starp *EPPO* regulas 31. panta otro un trešo punktu. Tomēr Austrijas un Vācijas valdības kopīgais priekšlikums novērst šo problēmu, izmantojot savstarpējas atzišanas modeli, netika apstiprināts *EPPO* regulas galīgajā tekstā. Tāpēc ir skaidrs, ka 31. panta 3. punktā nav, kā to ierosina otrās iespējas atbalstītāji, prasīts, lai asistējošā EDP dalībvalsts tiesa atzītu EDP, kurš nodarbojas ar lietu, lēmumu, ka asistējošajā EPD dalībvalstī ir nepieciešams izmeklēšanas pasākums. Minētajā tiesību normā drīzāk ir prasīts, lai tiesa valstī, kurā pasākums ir jāizpilda, pārbaudītu pasākuma likumību, tostarp tā pamatojumu.

³⁴ Tiesas sēdē *EPPO* norādīja, ka lietas materiālos dažkārt ir tūkstošiem lappušu, kam būtu nepieciešams ārstata tulkojums, tādējādi tas radītu ievērojamas izmaksas *EPPO* darbībai un tulkošana aizņemtu mēnešus vai pat gadus.

³⁵ Skat. šo secinājumu 34. zemsvītras piezīmi.

³⁶ *EPPO* regulas 26. panta 5. punktā ir paredzēta iespēja mainīt dalībvalsti, kurā notiek izmeklēšana, līdz tiek pieņemts lēmums par kriminālvajāšanas sākšanu (atbilstoši *EPPO* regulas 36. pantam).

61. Tiesas sēdes laikā Komisija pievērsās dažām neskaidrībām, kuras ir saistītas ar *EPPO* regulas izstrādes vēsturi, un precizēja Komisijas pašreizējo nostāju. Jāatgādina, ka tās 2013. gada priekšlikumā bija paredzēts, ka asistējošā EDP dalībvalsts tiesai ir jāveic pilnīga pārbaude tiesā par tādiem pasākumiem kā kratīšana un aresta uzlikšana. Šobrīd šajā lietā Komisijai ir cita nostāja.

62. Lai pamatotu savu pašreizējo nostāju, Komisija paskaidro, ka 2013. gada priekšlikums tika izstrādāts pirms EIR direktīvas stāšanās spēkā. Minētajā direktīvā ir paredzēts, ka pārrobežu izmeklēšanas pasākuma pamatojums ir to izdevušās dalībvalsts kompetencē un var tikt apstrīdēts vienīgi tās dalībvalsts tiesās³⁷. Šis risinājums šajā savstarpējās atzīšanas instrumentā izrādījās labi funkcionējošs. Tādējādi Komisija uzskata, ka par laimi likumdevējas iestādes nav apstiprinājušas tās sākotnējo priekšlikumu, ka tiesas atļaujai ir jābūt atkarīgai tikai no asistējošā EPD dalībvalsts tiesību aktiem, un tā vietā ir mainījušas šo priekšlikumu tekstā, kas šobrīd veido *EPPO* regulas 31. pantu. Tātad likumdošanas process uzlaboja tās sākotnējo priekšlikumu un padarīja to par atbilstošāku tam, kas nepieciešams *EPPO* īstenotajai sadarbībai pārrobežu izmeklēšanās.

2. Manis ierosinātā interpretācija

63. Rezumējot: divas iespējas piedāvā dažādus rezultātus. Tomēr abas vieno viena kopīga izpratne: *EPPO* sistēma bija paredzēta kā efektīvs mehānisms cīņai pret noziedzīgiem nodarījumiem, kuri skar Savienības finanšu intereses. Tas ietver pārrobežu izmeklēšanas mehānismu. Šis likumdevēja mērķis ir atbalstīts *EPPO* regulā³⁸.

64. Saskaņā ar Tiesas izmantoto interpretācijas noteikumu, “ja Kopienas tiesību normai ir iespējamās vairākas interpretācijas, priekšroka jādod tai, kas var saglabāt tās lietderīgo iedarbību”³⁹. Ar šo interpretācijas noteikumu ir atbalstīta otrā iespēja.

65. Tomēr saskaņā ar Austrijas un Vācijas valdības viedokli, pat ja normatīvi tā ir vēlama, otrā iespēja nav pieejama interpretācijai, jo *EPPO* regulas 31. panta 3. punkta formulējums ir skaidrs.

66. Patiešām, ja formulējums būtu skaidrs, citas nozīmes piešķiršana tam varētu tikt uzskatīta par Tiesas nelikumīgu iejaukšanos, citiem vārdiem, interpretāciju *contra legem*. Tomēr – vai 31. panta 3. punkta formulējums tiešām ir tik skaidrs?

67. Nav šaubu, ka Austrijas un Vācijas valdība uzskata, ka 31. panta 3. punkta pareizā nozīme ir tāda, ka asistējošā EDP dalībvalsts tiesa ir subjekts, kas izsniedz iepriekšēju atļauju šajā valstī izpildāmai kratīšanai un aresta uzlikšanai, veicot pilnīgu pārbaudi. Nav brīnums, ka Tiesā Austrijas un Vācijas valdība aizstāvēja šādu interpretāciju, jo abas valstis ir grozījušas savus tiesību aktus, lai atspoguļotu šādu *EPPO* regulas interpretāciju⁴⁰. Tomēr salīdzinot ar konkurējošu un tikpat ticamu interpretāciju, kuru piedāvā otrās iespējas atbalstītāji, kļūst skaidrs, ka otrā iespēja ir tikai viena no iespējamām interpretācijas izvēlēm. Saskaņā ar Līgumiem šīs izvēles izdarīšana ir Tiesas uzdevums. Ja Tiesa atbalstīs otro iespēju, nevis pirmo, tā nevar tikt uzskatīta par interpretāciju *contra legem*.

³⁷ EIR direktīvas 22. apsvērums un 14. panta 2. punkts. Tas bija uzsvērts arī spriedumā, 2021. gada 11. novembris, *Gavanozov II* (C-852/19, EU:C:2021:902, 40. punkts).

³⁸ Skat., piemēram, *EPPO* regulas 14., 20. un 54. apsvērumu, kā arī 12. panta 3. punktu un 34. panta 3. punktu.

³⁹ Piemēram, spriedums, 2000. gada 24. februāris, Komisija/Francija (C-434/97, EU:C:2000:98, 21. punkts).

⁴⁰ Skat. šo secinājumu 7. un 8. punktu.

68. Manuprāt, pārliecinošākais arguments, kuru piedāvā Austrijas un Vācijas valdība, ir tas, ka saskaņā ar otro iespēju *EPPO* regulas 31. panta 3. punktam nebūtu jēgas. Patiešām, ja 31. panta 2. punktā ir noteikts, ka izmeklēšanas pasākuma pamatojumu reglamentē tā EDP valsts tiesību akti, kurš nodarbojas ar lietu, un 32. pantā ir noteikts, ka pasākuma izpildi reglamentē asistējošā EDP valsts tiesību akti, kāds ir 31. panta 3. punkta mērķis? Tajā ir vienīgi atkārtots tāds pats norobežojums starp piemērojamajiem tiesību aktiem attiecībā uz iepriekšējas tiesas atļaujas jautājumu. Citiem vārdiem, ja 31. panta 3. punkts tiktu svītrots, 31. panta pārējā daļa, lasot to kopā ar 32. pantu, novestu pie tā paša secinājuma, kuru kā 31. panta 3. punkta pareizo izpratni piedāvā otrā iespēja. Tādējādi pirmā iespēja piešķir 31. panta 3. punktam zināmu nozīmi, kura atšķiras no citām šī paša panta un blakusesošo pantu tiesību normām.

69. Saskaņā ar citu Tiesas izmantoto interpretācijas noteikumu, juridisko noteikumu vārdisko formulējumu nevar vienkārši ignorēt, tam ir jāpiešķir kāda nozīme⁴¹. Šķiet, ka šis interpretācijas noteikums atbalsta pirmo iespēju.

70. Tomēr, manuprāt, 31. panta 3. punktam var piešķirt nozīmi, kura pārsniedz *EPPO* regulas 31. panta 2. punkta un 32. panta nozīmi. Tā ir tiesību norma, kura izsaka piemērojamās tiesiskās kārtības izvēli īpaši attiecībā uz tiesas atļaujām uzdotajam pasākumam, pat ja tāds pats rezultāts tiktu sasniegts, piemērojot abas tiesību normas. Noteikuma, kas attiecas uz tiesas atļaujām piemērojamajiem tiesību aktiem, atsevišķa izteikšana varēja tikt uzskatīta par nepieciešamu, ņemot vērā grūtības, ko šis konkrētais jautājums radīja likumdošanas sarunu laikā. Tādējādi dublēšana 31. panta 3. punktā nevar tikt izmantota kā arguments pret otrās iespējas apstiprināšanu.

71. Ja skatāmies uz sekām, kādas rastas tad, ja Tiesa izvēlētos vienu vai otru interpretāciju, ir skaidrs, ka, izvēloties pirmo iespēju, *EPPO* pārrobežu izmeklēšana kļūtu par mazāk efektīvu sistēmu nekā sistēma, kas ir izveidota saskaņā ar EIR direktīvu. Tātad, ja likumdevēja griba patiešām bija radīt efektīvāku sistēmu, apstiprinot pirmo iespēju, *EPPO* regulu būtu nepieciešams grozīt, lai nodrošinātu efektīvas pārrobežu izmeklēšanas. Tātad, ja Tiesa izvēlētos pirmo iespēju, tas varētu būt uzskatāms par Savienības likumdevējam vērsto aicinājumu reaģēt. Vācijas valdība uzskata, ka tikai šāds risinājums atbilstu tiesiskās drošības prasībām.

72. Tomēr tiesiskā nenoteiktība pastāv, jo ir iespējamās vairākas interpretācijas iespējas. Tiklīdz Tiesa precizēs *EPPO* regulas 31. panta 3. punkta nozīmi, izvēloties pirmo vai otro iespēju, tiesiskā neskaidriba izzudīs. Tāpēc likumdevēja iejaukšanās man nešķiet nepieciešama, lai atjaunotu tiesisko drošību⁴².

73. Iepriekš minētais liek man secināt, ka Tiesai būtu jāizvēlas otrā iespēja. Attiecīgi *EPPO* regulas 31. panta 3. punkts būtu jāsaprot kā tāds, kas ļauj asistējošā EDP dalībvalsts tiesai pārbaudīt tikai ar izmeklēšanas pasākuma izpildi saistītos aspektus, vienlaikus pieņemot EDP, kurš nodarbojas ar lietu, izdarīto vērtējumu, ka pasākums ir pamatots, neatkarīgi no tā, vai šim vērtējumam ir pievienota EDP, kurš nodarbojas ar lietu, dalībvalsts tiesas iepriekšēja atļauja. Šāda interpretācija nav pretrunā 31. panta 3. punkta formulējumam un labāk atbilst *EPPO* regulas mērķim izveidot efektīvu sistēmu cīņai pret noziedzīgiem nodarījumiem, kuri skar Savienības finanšu intereses.

⁴¹ Piemēram, spriedums, 2004. gada 1. aprīlis, Komisija/*Jégo-Quéré* (C-263/02 P, EU:C:2004:210, 36.–38. punkts).

⁴² Savukārt, ja Tiesa apstiprinās otro iespēju, būtu nepieciešama Austrijas un Vācijas likumdevēju iejaukšanās, jo to tiesiskais regulējums, kas tika pielāgots pirmajai iespējai kļūtu neatbilstošs *EPPO* regulai. Austrijas valdība tiesas sēdē norādīja, ka tā to apzinās un ka, protams, šis valsts tiesību akti būtu jāsaskaņo ar Savienības tiesībām, ja Tiesa nolemtu citādi interpretēt *EPPO* regulu. Šī valdība tomēr atkārtoja, ka tās tiesību aktos atspoguļotā interpretācija ir pareiza.

3. Pamattiesību aizsardzība – “vairāk nekā” savstarpēja atzišana?

74. Efektīvas pārrobežu izmeklēšanas neapšaubāmi ir svarīgs *EPPO* regulas mērķis. Tomēr efektivitāte nevar tikt panākta uz pamattiesību aizsardzības rēķina. Tāpēc Tiesa var izvēlēties otro iespēju kā pareizo *EPPO* regulas 31. panta 3. punkta interpretāciju vienīgi tad, ja tā nodrošina pamattiesību aizsardzību atbilstoši Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (turpmāk tekstā – “Harta”) prasībām.

75. Austrijas un Vācijas valdības uzstājība, ka asistējošā EDP dalībvalsts tiesām ir jābūt pilnvarotām veikt pilnīgu pārbaudi tiesā, var tikt saprasta kā bažas par pamattiesību aizsardzību. Savienības dalībvalstis ir izveidojušas saskaņotas krimināltiesību sistēmas. Pamattiesību aizsardzība tika rūpīgi iestrādāta to tiesiskajā regulējumā noziedzīgu nodarījumu kriminālvajāšanas un sodīšanas jomā – jomā, kurā valstis izmanto savas piespiedu pilnvaras, ietekmējot personu privāto dzīvi un brīvības.

76. Tātad pamattiesību garantijas ir iebūvētas valstu krimināltiesību sistēmās, to krimināltiesību materiāltiesiskajos un procesuālajos noteikumos. Šie noteikumi ir savstarpēji atkarīgi un aizsargā pamattiesības kopumā⁴³. Tomēr, ja atsevišķs noteikums tiek izņemts no vienas sistēmas un ievietots citā sistēmā, pamattiesību aizsardzība var vājināties: lai gan noteikums, kas labi darbojās tā sākotnējā tiesiskajā ietvarā, ne vienmēr darbosies citā⁴⁴.

77. Tāpēc paļaušanās uz savstarpējo atzišanu, kas nozīmē tikai dažu vienas tiesību sistēmas tiesību noteikumu pārņemšanu uz otru, rada bažas par iespējamo pamattiesību aizsardzības vājināšanos⁴⁵. Tomēr, ņemot vērā, ka Savienības tiesībās to pašreizējā attīstības stadijā nav saskaņota noteikumu kopuma, kas reglamentētu vai nu visus noziedzīgo nodarījumu, kuru kriminālvajāšana ir *EPPO* jurisdikcijā, aspektus, vai nu procesuālus noteikumus, kuri reglamentē *EPPO* īstenotas kriminālvajāšanas⁴⁶, savstarpējas atzišanas princips ir nākamais labākais risinājums, lai novērstu šķēršļus pārrobežu izmeklēšanām.

78. Tāpēc man ir jāpievēršas otrās iespējas atbalstītāju argumentiem, saskaņā ar kuriem *EPPO* ir nevis savstarpējas atzišanas sistēma, bet *kaut kas vairāk*. Apgalvošu pretējo: kamēr nav vienotu Savienības krimināltiesību noteikumu, *EPPO* var vienīgi darboties, balstoties uz savstarpēju atzišanu. Tomēr savstarpējas atzišanas līmeņi atšķiras, un sadarbībā krimināllietās *EPPO* var tikt uzskatīta par līdz šim progresīvāko savstarpējas atzišanas instrumentu (a apakšiedaļa).

79. Tādējādi rodas jautājums, vai šo secinājumu 73. punktā ierosinātā *EPPO* regulas 31. panta 3. punkta interpretācija, kura daļēji ir balstīta uz savstarpējo atzišanu, aizsargā aizdomās turēto un apsūdzēto personu pamattiesības pārrobežu izmeklēšanās. Apgalvošu, ka tas tā patiešām ir, it īpaši, raugoties plašākā *EPPO* regulas kontekstā (b apakšiedaļa).

⁴³ Allegrezza, S. un Mosna, A., “Cross-border Criminal Evidence and the Future European Public Prosecutor: One Step Back on Mutual Recognition?”, Bachmaier Winter, L., (izd.), *The European Public Prosecutor's Office. The Challenges Ahead*, Springer, 2018, 141. un 146. lpp.

⁴⁴ Pārliecinošam darbam par tiesību transplantācijām un tiesību kairinātājiem skat. Teubner, G., “Legal irritants: Good Faith in British Law or How Unifying Law Ends Up in New Divergences”, 61.(1.) sēj, *Modern Law Review*, 1998, Nr. 11.

⁴⁵ Skat., piemēram, Allegrezza un Mosna, minēti šo secinājumu 43. zemsvītras piezīmē, 145. un 158. lpp. (kuri uzsvēra pamattiesību apdraudējumu, ko rada, piemēram, atšķirīgi procesuālo garantiju līmeņi un procesuālie noteikumi par izmeklēšanas pasākumu izpildi vai pierādījumu vākšanu, minot, ka ir nepieciešamas papildu garantijas, it īpaši saistībā ar pierādījumiem). Agrīnajam brīdinājumam par šo pašu problēmu skat. Kaifa-Gbandi, M., “The Establishment of an EPPO and the Rights of Suspects and Defendants: Reflections upon the Commission's 2013 Proposal and the Council's Amendments”, Asp, P (izd.), *The European Public Prosecutor's Office – Legal and Criminal Policy Perspectives*, Stifelsen Skrifter utgivna av Juridiska fakulteten vid Stockholms universitet, 2015, 245.–246. lpp.

⁴⁶ Agrīnajam priekšlikumam par nākotnes ES prokurora viziju, kurā tā panākumi ir atkarīgi no materiāltiesisko krimināltiesību saskaņošanas, skat. Peers, S., “Mutual recognition and criminal law in the European Union: Has the Council got it wrong?”, 41. sēj, *Common Market Law Review*, 2004, 5. punkts, 34. lpp.

a) *Savstarpējas atzišanas krimināllietās raksturs*

80. Rakstveida apsvērumos un tiesas sēdē lietas dalībnieki puda savus viedokļus par savstarpējo atzišanu. EIR direktīva tika izmantota kā savstarpējas atzišanas mehānisma piemērs, bet tika apgalvots, ka EPPO regula ir *kaut kas vairāk*. Atbildot uz tiesas sēdes laikā uzdoto jautājumu, ko tieši nozīmē *kaut kas vairāk*, lietas dalībnieki galvenokārt koncentrējās uz EPPO raksturu: tā ir vienota, nedalāma struktūra, un nevajadzētu būt iespējai neatzīt tās lēmumus (kā tas ir iespējams saskaņā ar EIR direktīvu)⁴⁷.

81. Termins “savstarpēja atzišana” tika izmantots, lai aprakstītu situāciju, kad vienā dalībvalstī izdots individuāls lēmums (piemēram, spriedums, apcietināšanas orderis vai izmeklēšanas rīkojums) tiek atzīts citā dalībvalstī. EPPO sistēma neprasa, lai asistējošā EDP dalībvalsts “atzītu” izmeklēšanas pasākuma pieprasījumu, lai tas varētu tikt izpildīts, kas ir ierastais posms instrumentos, kuri reglamentē pārrobežu kriminālprocesus. Tātad tiek argumentēts, ka EPPO mehānisms ir nevis savstarpējas atzišanas sistēma, bet kaut kas vairāk.

82. Patiešām, ņemot vērā, ka EPPO ir vienota struktūra⁴⁸, tās decentralizētie prokurori ir šīs struktūras daļa. Būtu dīvaini, ja vienotai struktūrai tiktu lūgts atzīt savus lēmumus. Tāpēc asistējošajam EDP *uzdod pasākumu*, nevis pieprasa atzīt izmeklēšanas rīkojumu.

83. Tomēr citā dalībvalstī izdota dokumenta (un tā juridisko seku) atzišanas darbība ir nevis savstarpējas atzišanas principa būtība, bet tikai tā izpausme. Savstarpējas atzišanas principa pamatideja ir tāda, ka vienas dalībvalsts juridiskie noteikumi tiek atzīti un stājas spēkā citā dalībvalstī, pat ja tie atšķiras no risinājumiem šajā otrajā valstī. Šāda “citas” sistēmas pieņemšana prasa augstu uzticēšanos šai citai sistēmai.

84. Tā kā jautājumam, kas radies pamatlietā, pašreiz nav Savienības likumdošanas risinājuma, EPPO tā vietā katrā pārrobežu situācijā ir jāpamatojas uz vienas iesaistītās dalībvalsts tiesību aktiem, kuriem pēc tam citai dalībvalstij ir jāuzticas.

85. Savstarpējo atzišanu krimināllietās iedvesmoja šī principa izmantošana iekšējā tirgū⁴⁹. Jāatgādina, ka savstarpēja atzišana kā galvenais princips ar Līgumiem izveidotajā iekšējā tirgū tika iestrādāta ar Tiesas spriedumu *Cassis de Dijon*⁵⁰. Tas bija iespējams, jo starp attiecīgo valstu tiesību aktiem pastāvēja noteikts salīdzināmības pamatlīmenis⁵¹.

86. Ar savstarpējo atzišanu iekšējā tirgū tika mazināts regulējums un paplašinātas personu tiesības, samazinot valsts regulēšanas brīvību⁵².

⁴⁷ Par argumentu, ka faktiski EIR sistēma ir vienkāršāka un efektīvāka nekā normatīvie risinājumi EPPO regulā, skat. *Allegrezza* un *Mosna*, minēti šo secinājumu 43. zemsvītras piezīmē, 155.–156. lpp.

⁴⁸ Pretēji *Corpus Juris* idejai par vienotas juridiskas telpas izveidošanu, kuru neizdevās iekļaut EPPO regulā, risinājums par vienotu struktūru ir mikstināta iespēja, par kuru spēja vienoties iesaistītās dalībvalstis. Skat. Mitsilegas, V., un Giuffrida, F., “The European Public Prosecutor’s Office and Human Rights”, Geelhoed, W., Erkelens, L.H. un Meij, A.W.H., (izd.), *Shifting Perspectives on the European Public Prosecutor’s Office*, TMC Asser Press, 2018, 89. lpp.

⁴⁹ “[...] aizņemoties no koncepcijām, kas ir ļoti labi darbojušās vienotā tirgus izveidē, radās ideja, ka arī tiesu sadarbība varētu gūt labumu no savstarpējās atzišanas koncepcijas [...]”, Komisijas paziņojums Padomei un Eiropas Parlamentam. Krimināllietās pieņemto galīgo nolēmumu savstarpēja atzišana, COM(2000) 495, galīgā redakcija, Brisele, 2000. gada 26. jūlijs, 2. lpp.

⁵⁰ Spriedums, 1979. gada 20. februāris, *Rewe-Zentral* (120/78, EU:C:1979:42).

⁵¹ Schmidt, S.K., “Mutual Recognition as a New Mode of Governance”, *Journal of European Public Policy*, 14.(5.) sēj., 2007, 667. lpp., 669. lpp.; Peers, S., “Mutual Recognition and Criminal Law in the European Union: Has the Council Got It Wrong?”, *Common Market Law Review*, 41.(1.) sēj., 2004, 5. lpp., 20. lpp.

⁵² Schmidt, minēts šo secinājumu 51. zemsvītras piezīmē, 672. lpp., Perišin, T., “Free Movement of Goods and Limits of Regulatory Autonomy in the EU and WTO”, T.M.C. Asser Press, 2008, 23. lpp.

87. Lai gan savstarpējai atzīšanai krimināllietās ir nepieciešama arī citas dalībvalsts likumdošanas izvēļu pieņemšana, tā neseko precīzai šī principa loģikai, kas tiek piemērota iekšējā tirgus kontekstā. Atzīšanas objekts šeit ir tiesu nolēmumi un citi suverēni individuāli dalībvalstu lēmumi, kad vienas dalībvalsts spēka monopols tiek iedarbināts citā dalībvalstī⁵³. Persona kļūst par brīvas pārvietošanās starp dalībvalstīm objektu, nevis subjektu⁵⁴. Regulējuma samazināšanās, kas izriet no savstarpējās atzīšanas iekšējā tirgū, pārvēršas krimināllietās par dalībvalsts pienākumu aktīvi izmantot savu spēka monopolu⁵⁵.

88. Lai krimināllietās darbotos savstarpēja atzīšana, ir nepieciešama augsta savstarpējā uzticēšanās. Šī uzticēšanās ir saistīta ar otras valsts apņemšanos aizsargāt valsts piespiedu spēka objekta pamattiesības⁵⁶.

89. Tas ir visu savstarpējas atzīšanas instrumentu kā, piemēram, EIR direktīvas, sākumpunkts. Tomēr, pat ja savstarpēja uzticēšanās ir nepieciešama, to nevar uzspiest⁵⁷. Tāpēc pašreizējie savstarpējas uzticēšanās instrumenti atspoguļo arī zināmu neuzticības līmeni. To atspoguļo noteikumi, kuri zināmos apstākļos pieļauj neatzīšanu⁵⁸, kriminālprocesa aspektu saskaņošana Savienības līmenī⁵⁹ un judikatūras attīstība šajā jomā⁶⁰.

90. Šajā lietā dalībnieki atsaucās uz EIR direktīvu, lai apspriestu tās savstarpējās atzīšanas sistēmas atšķirības un līdzības salīdzinājumā ar *EPPO* regulu. Tādēļ isumā aplūkošu EIR direktīvu.

91. EIR direktīva tika pieņemta saskaņā ar LESD 82. pantu, lai veicinātu pārrobežu izmeklēšanas, un tās pamatā ir savstarpēja atzīšana. Atbilstoši tās sistēmai dalībvalsts iestāde⁶¹ var izdot Eiropas izmeklēšanas rīkojumu (turpmāk tekstā – “EIR”), ja tas ir nepieciešams, lai veiktu izmeklēšanu valstī notiekošajā kriminālprocesā. Nav nosacījuma, ka noziedzīgā nodarījumam ir jābūt tādā,

⁵³ Nicolaïdis, K., “Trusting the Poles? Constructing Europe through Mutual Recognition”, *Journal of European Public Policy*, 14.(5.) sēj., 2007, 685. lpp.

⁵⁴ Peers, minēts šo secinājumu 51. zemsvītras piezīmē, 24. lpp.

⁵⁵ Peers, minēts šo secinājumu 51. zemsvītras piezīmē, 25. lpp.

⁵⁶ To ir atzinusi Tiesa. Skat., piemēram, Atzinumu 2/13 (Eiropas Savienības pievienošanās ECPAK), 2014. gada 18. decembris (EU:C:2014:2454, 191. punkts), kurā Tiesa noteica, ka ar savstarpējas uzticēšanās principu, “tostarp attiecībā uz brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, katrai no šīm valstīm ir noteikts pienākums uzskatīt, izņemot ārkārtas apstākļus, ka visas pārējās dalībvalstis ievēro Savienības tiesības, it īpaši šajās tiesībās atzītās pamattiesības”.

⁵⁷ Iglesias Sánchez, S. un González Pascual, M., “Fundamental Rights at the Core of the EU AFSJ”, Iglesias Sánchez, S., un González Pascual, M. (izd.), *Fundamental Rights in the EU Area of Freedom, Security and Justice*, Cambridge University Press, 2021, 8.–9. lpp. (apgalvojot, ka bažas par pamattiesībām veicināja pakāpenisku savstarpējas uzticēšanās ierobežošanu, kas ir redzama Tiesas judikatūras attīstībā un brīvības, drošības un tiesiskuma telpas jomas pozitīvā saskaņošanā).

⁵⁸ Skat., piemēram, 3., 4. un 4.a pantu Padomes Pamatlēmumā (2002. gada 13. jūnijs) par Eiropas apcietināšanas orderi un par nodošanas procedūru starp dalībvalstīm (OV 2002, L 190, 1. lpp.), ar grozījumiem, kas izdarīti ar Padomes Pamatlēmumu 2009/299/TI (2009. gada 26. februāris), ar ko groza Pamatlēmumus 2002/584/TI, 2005/214/TI, 2006/783/TI, 2008/909/TI un 2008/947/TI, tādējādi stiprinot personu procesuālās tiesības un veicinot savstarpējas atzīšanas principa piemērošanu attiecībā uz aizmuguriskiem nolēmumiem (OV 2009, L 81, 24. lpp.); un EIR direktīvas 11. pantu.

⁵⁹ Skat., piemēram, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2012/13/ES (2012. gada 22. maijs) par tiesībām uz informāciju kriminālprocesā (OV 2012, L 142, 1. lpp.). Skat. arī Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2016/343 (2016. gada 9. marts) par to, lai nostiprinātu konkrētus nevainīguma prezumpcijas aspektus un tiesības piedalīties klātienē lietas izskatīšanā tiesā kriminālprocesā (OV 2016, L 65, 1. lpp.).

⁶⁰ Par judikatūru, kura pieļauj papildu veidus, kā neizpildīt Eiropas apcietināšanas orderi, skat. spriedumu, 2016. gada 5. aprīlis, *Aranyosi un Căldăraru* (C-404/15 un C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, 93. un 94. punkts), un spriedumu, 2019. gada 15. oktobris, *Dorobantu* (C-128/18, EU:C:2019:857, 52. un 55. punkts).

⁶¹ Saskaņā ar EIR direktīvas 2. panta c) punktu izdevējstāde var būt “tiesnesis, tiesa, izmeklēšanas tiesnesis vai prokurors, kuru kompetencē ir attiecīgā lieta”, kā arī “jebkura cita izdevējvalsts noteikta kompetenta iestāde”, turklāt EIR apstiprina izdevējvalsts tiesnesis, tiesa, izmeklēšanas tiesnesis vai prokurors. Tas ir plašāks jēdziens nekā jēdziens “izsniegšanas tiesu iestāde” Eiropas apcietināšanas ordera izpratnē, kas izslēdz prokuroru. Konkrēti par šo atšķirību skat. spriedumu, 2020. gada 8. decembris, *Staatsanwaltschaft Wien* (Viltoti bankas pārveduma rīkojumi) (C-584/19, EU:C:2020:1002, 74. un 75. punkts).

kas negatīvi ietekmē Eiropas Savienības finanšu intereses: svarīgi ir tikai tas, ka izmeklēšanas pasākums ir jāveic dalībvalstī, kas nav dalībvalsts, kurā notiek galvenā izmeklēšana, tostarp, ja pierādījums jau ir izpildvalsts kompetento iestāžu rīcībā⁶².

92. Dalībvalsts iestāde EIR var izdot ar diviem nosacījumiem. Pirmkārt, EIR ir jābūt vajadzīgam un samērīgam ar kriminālprocesa nolūku, ievērojot aizdomās turētā vai apsūdzētā tiesības; un, otrkārt, ir jābūt iespējamam EIR norādīto pasākumu tādos pašos apstākļos norīkot līdzīgā vietējā lietā⁶³.

93. Šie EIR izsniegšanas materiāltiesiskie nosacījumi var tikt apstrīdēti vienīgi, ceļot prasību izdevējvalstī⁶⁴. Tādējādi intuitīvi šķiet, ka materiāltiesiskie novērtējumi attiecas tikai uz izdevējvalsti, kas ir risinājums, kurš ievērojami vienkāršo EIR izmantošanu un neapšaubāmi parāda augstu savstarpējo uzticēšanos. Vai tas tiešām tā ir?

94. Vispirmām kārtām – EIR direktīvas 14. panta 2. punktā patiešām ir paredzēts, ka EIR izdošanas iemeslus var apstrīdēt tikai izdevējvalstī, bet, “neskarot pamattiesību ievērošanas garantijas izpildvalstī”⁶⁵. Tas ir sīkāk precizēts EIR direktīvas 11. panta 1. punkta f) apakšpunktā, atbilstoši kuram izpildvalstī EIR atzīšanu vai izpildi var atteikt, ja “pastāv būtiski iemesli, kas liek ticēt, ka EIR norādītā izmeklēšanas pasākuma izpilde būtu pretrunā ar izpildvalsts pienākumiem saskaņā ar LES 6. pantu un hartu”⁶⁶. Atkarībā no jēdziena “būtiski iemesli” interpretācijas, šķiet, ka iepriekš minētā tiesību norma ļauj izpildvalstij kontrolēt pamattiesību ievērošanu izdevējvalstī. Turklāt, kā noteikts EIR direktīvas 10. panta 3. punktā, izpildiestādei ir atļauts mainīt izmeklēšanas pasākumu, kas ir pieprasīts ar EIR, ja ar šo citu pasākumu var sasniegt tādu pašu rezultātu, taču ar mazāku iejaukšanos.

95. Iepriekš sniegtais īsa pārskaits apgrūtinā argumentāciju, ka EIR direktīva uztur augstu savstarpējo uzticēšanos. Izpildiestādei joprojām paliek samērā plaša rīcības brīvība, lai apšaubītu pamattiesību aizsardzības līmeni vai samērīguma principa piemērošanu izdevējvalstī.

96. Salīdzinot, piemēram, ar Eiropas apcietināšanas ordera (turpmāk tekstā – “EAO”) sistēmu ar ierobežotiem obligātajiem un fakultatīvajiem iemesliem tā izpildes atteikumam, EIR direktīva piešķir izpildiestādei lielāku rīcības brīvību. Salīdzinājumam mēs varam atsaukties uz EAO sistēmu kā uz nedaudz spēcīgāku savstarpējās atzīšanas formu. Neviena no tām nav pilnīga, jo tās joprojām ir vērstas uz atsevišķu lēmumu atzīšanu un izpildes dalībvalstī joprojām pastāv atteikuma iespēja⁶⁷.

97. Tātad savstarpēja atzīšana ir atkarīga no [atzīšanas] līmeņa.

98. Šajā kontekstā argumentam, ka *EPPO* sistēma ir *kaut kas vairāk* par savstarpējo atzīšanu, varētu piekrist, ja tas būtu saprotams kā apgalvojums, ka *EPPO* sistēma paredz atšķirīgu – augstāku – savstarpējas atzīšanas līmeni.

⁶² EIR direktīvas 1. panta 1. punkts.

⁶³ EIR direktīvas 6. panta 1. punkts.

⁶⁴ Spriedums, 2021. gada 16. decembris, *Spetsializirana prokuratura* (Informācija par datu plūsmu un atrašanās vietas datiem) (C-724/19, EU:C:2021:1020, 53. punkts) (kurā Tiesa uzsvēra, ka izpildiestāde nevar pārbaudīt EIR atbilstību tā izdošanas nosacījumiem saskaņā ar direktīvu, jo tas apdraudētu minētās direktīvas pamatā esošo savstarpējas uzticēšanās sistēmu).

⁶⁵ Skat. arī EIR direktīvas 22. apsvērumu.

⁶⁶ Skat. arī EIR direktīvas 19. apsvērumu.

⁶⁷ Par argumentu, ka savstarpēja atzīšana saskaņā ar Savienības tiesību aktiem ir ierobežota, tādā izpratnē, ka izpildes dalībvalstī nav automātiskas akceptēšanas, skat. Möstl, M., “Preconditions and Limits of Mutual Recognition”, *Common Market Law Review*, 47.(2.) sēj., Kluwer Law International, 2010, 405., 412., 418., 420. lpp.

99. Tomēr kaut kas *vairāk* nevar nozīmēt kaut kas *cits*. Citiem vārdiem, tas nevar nozīmēt, ka EPPO sistēma nebalstās uz savstarpējas atzišanas principu, kas prasa uzticēšanos citu dalībvalstu tiesību sistēmām. Tieši šis sistēmā iebūvētais princips ļauj pieņemt citu dalībvalstu noteikumus, pat ja tie ir atšķirīgi. Iespēja piemērot šo principu, tāpat kā visos citos savstarpējās atzišanas instrumentos, prasa uzticēšanos, ka visas dalībvalstis aizsargā pamattiesības.

100. Rezumējot: savstarpēja atzišana krimināllietās nav vienots jēdziens, bet tai ir atšķirīgi līmeņi dažādos brīvības, drošības un tiesiskuma telpas mehānismos.

101. Ja akceptējam, ka savstarpējai atzišanai krimināllietās ir dažādi līmeņi, EPPO regula patiešām ir līdz šim visprogresīvākais tiesību akts, taču pat tas neietver pilnīgu savstarpēju atzišanu⁶⁸. EPPO ir vienota struktūra, un uzdotie pārrobežu pasākumi patiešām nav *jāatzīst*, bet tikai jāizpilda. Tomēr, tā kā nav panākta saskaņošana, aizdomās turēto un apsūdzēto pamattiesībām ir jābūt nodrošinātām kontekstā, kurā EPPO “aizņemas” dažādus valstu materiāltiesiskos un procesuālos krimināltiesību noteikumus, kā pārrobežu izmeklēšanu gadījumā.

b) Pamattiesību garantijas EPPO regulā

102. Tā kā vienas dalībvalsts noteikumi tiek piemēroti tiesas atļaujai izmeklēšanas pasākumiem, kuri tiks veikti citā dalībvalstī, var rasties pamattiesību aizsardzības samazināšanās vai pat atšķirības.

103. EPPO regulas 5. panta 1. punktā ir paredzēts, ka EPPO “nodrošina, lai tās darbībās tiktu ievērotas hartā nostiprinātās tiesības”⁶⁹. Vai EPPO regula ļauj izpildīt šo pienākumu pārrobežu izmeklēšanu gadījumā? Manā skatījumā, jā.

104. Man nāk prātā vairāki EPPO regulas mehānismi, kuri apstiprina šo konstatējumu. Pirmkārt, sadarbības mehānisms starp EDP, kurš nodarbojas ar lietu, un asistējošo EDP (EPPO regulas 31. panta 5. punkts)⁷⁰; otrkārt, EPPO regulas 41. pants, kas attiecas uz pamattiesību aizsardzības apjomu; un, treškārt, prasība, lai visas dalībvalstis nodrošinātu EPPO procesuālo aktu pārbaudi tiesā (EPPO regulas 42. panta 1. punkts). Pēc kārtas īsumā aplūkošu katru no tiem.

105. Vispirms – kā uzsvēra EPPO un Komisija, EPPO regulā nav ietverti neatzišanas pamati. Drīzāk, lai ņemtu vērā asistējošā EDP dalībvalsts tiesību aktu prasības un labotu iespējamās nepilnības izmeklēšanas pasākuma pieprasījumā, EPPO sistēmas pamatā ir iekšējais dialogs starp EDP, kurš nodarbojas ar lietu, un asistējošo EDP. Saskaņā ar EPPO regulas 31. panta 5. punktu abi EDP strādā kopā, lai efektīvi veiktu izmeklēšanu, atbilstoši pamattiesību aizsardzībai⁷¹. Šī iekšējās sadarbības sistēma ir viens no svarīgiem elementiem, lai nodrošinātu pamattiesību aizsardzību EPPO sistēmā.

⁶⁸ Par tādu pašu secinājumu skat. *Mitsilegas* un *Giuffrida*, minēti šo secinājumu 48. zemsvītras piezīmē, 89. lpp.

⁶⁹ Šajā tiesību normā, protams, ir vienīgi konkrētāk izteikts visu Eiropas Savienības struktūru pienākums ievērot Hartu, kas paredzēts tās 51. panta 1. punktā.

⁷⁰ EPPO regulas 31. panta 5. punktā ir paredzēts, ka tad “ja asistējošais Eiropas deleģētais prokurors uzskata, ka: a) pasākuma uzdevums ir nepilnīgs vai ietver acīmredzamu būtisku kļūdu; b) pamatotu un objektīvu iemeslu dēļ pasākumu nevar veikt laikposmā, kas noteikts pasākuma uzdevumā; c) ar alternatīvu, bet mazāk ierobežojošu pasākumu var sasniegt tādu pašu rezultātu kā ar uzdoto pasākumu; vai d) uzdots pasākums nepastāv vai nebūtu pieejams līdzīgā iekšzemes lietā saskaņā ar viņa dalībvalsts tiesību aktiem, viņš ziņo savam uzraugošajam Eiropas prokuroram un apspriežas ar Eiropas deleģēto prokuroru, kurš nodarbojas ar lietu, lai divpusēji šo jautājumu atrisinātu”.

⁷¹ Šajā ziņā skat. Herrnfeld, minēts šo secinājumu 15. zemsvītras piezīmē, 293.–295. lpp. Interesanti, ka *Allegrezza* un *Mosna* uzskata, ka abu EDP sadarbības mehānisms ir slogs pārrobežu izmeklēšanu vienkāršošanai un paātrināšanai, it īpaši tāpēc, ka izmeklēšanas pasākuma izpildei nav noteikts laika ierobežojums. *Allegrezza* un *Mosna*, minēti šo secinājumu 43. zemsvītras piezīmē, 154.–155. lpp.

106. Konkrētāk, ja saistībā ar uzdoto pasākumu rodas problēmas, asistējošais EDP var ziņot uzraugošajam Eiropas prokuroram un apsprieties ar EDP, kurš nodarbojas ar lietu. Īpaši būtiskas ir *EPPO* regulas 31. panta 5. punkta c) un d) apakšpunktā minētās situācijas: ja ar mazāk ierobežojošu pasākumu var sasniegt tādu pašu rezultātu un ja uzdotais pasākums nepastāv vai nebūtu pieejams līdzīgā iekšzemes lietā.

107. Novērtējums par to, ka ar mazāk ierobežojošu pasākumu var sasniegt tādu pašu rezultātu, atbilst EIR direktīvas 10. panta 3. punktam, saskaņā ar kuru izpildiestāde var mainīt EIR pieprasīto pasākumu. Vēl svarīgāk, tas nozīmē, ka asistējošais EDP ir aicināts veikt uzdotā pasākuma samērīguma analīzi, paredzot papildu pārbaudi.

108. Tāda paša pasākuma nepieejamība līdzīgā iekšzemes lietā arī ir apsvērums, kas ietverts EIR direktīvas 10. panta 1. punkta b) apakšpunktā un darbojas kā neizpildes iemesls noteiktos gadījumos saskaņā ar EIR direktīvas 11. panta 1. punkta c) apakšpunktu. Gadījumā, ja septiņu dienu laikā abi EDP nevar panākt vienošanos, jautājumu nodod Pastāvīgajai palātai galīgā lēmuma pieņemšanai, kā noteikts *EPPO* regulas 31. panta 7. punktā. Galu galā pasākums var turpināties neatkarīgi no asistējošā EDP paustajām bažām. Tomēr *EPPO* interesēs ir, lai pārrobežu izmeklēšanas rezultātā iegūtie pierādījumi varētu tikt izmantoti procesa tiesas posmā⁷². Tāpēc ir maz ticams, ka Pastāvīgā palāta apstiprinātu pasākumu, kas nav pieņemams kādā no iesaistītajām tiesību sistēmām.

109. Lai arī iekšējās sadarbības sistēma starp EDP, kurš nodarbojas ar lietu, un asistējošo EDP varētu zināmā mērā mazināt pamattiesību pārkāpuma risku⁷³, *EPPO* nevar uzskatīt par nevainojamu.

110. Šajā ziņā *EPPO* regulā ir iekļauti papildu mehānismi, kuri ļauj kontrolēt *EPPO* darbības pārrobežu izmeklēšanās.

111. Pirmkārt, *EPPO* regulas 41. pantā ir sīkāk noteiktas konkrētas aizdomās turēto un apsūdzēto tiesības *EPPO* procedūrās. Tajā ir atsauce uz Hartā noteiktajiem aizsardzības standartiem (1. punkts); uz aizsardzību, kas garantēta dažādos ES mehānismos, ar kuriem ir saskaņoti dalībvalstu kriminālprocesa aspekti (2. punkts)⁷⁴; un uz visām procesuālajām tiesībām, kuras pieejamas saskaņā ar piemērojamajiem valsts tiesību aktiem (3. punkts)⁷⁵.

112. Otrkārt, *EPPO* regulas 42. panta 1. punktā ir noteikts, ka vienmēr ir pieejama izmeklēšanas pasākumu pārbaude tiesā. Tādējādi, ja iepriekšējās pārbaudes tiesā nav bijis vai ja divu tiesību sistēmu kombinēta piemērošana (vienas – pasākuma pamatošanai un otras – tā izpildei) radījusi zināmu nevērību pamattiesību aizsardzībā, pasākuma *a posteriori* pārbaude tiesā kalpotu kā jebkura iespējama pārkāpuma korekcija⁷⁶.

⁷² Saistībā ar pierādījumu pieņemamību *EPPO* regulas 37. panta 1. punktā ir paredzēts vienīgi, ka valsts tiesā pierādījumus nevar uzskatīt par nepieņemamiem tikai tāpēc vien, ka tie savākti citā dalībvalstī vai saskaņā ar citas dalībvalsts tiesību aktiem.

⁷³ *Allegrezza* un *Mosna* secina, ka sadarbības procedūra starp abiem EDP faktiski nozīmēs, ka tiks ievēroti abu attiecīgo dalībvalstu tiesību akti. *Allegrezza* un *Mosna*, minēti šo secinājumu 43. zemsvītras piezīmē, 153. lpp.

⁷⁴ Tostarp tiesības uz mutisku un rakstisku tulkojumu, tiesības uz informāciju un piekļuvi lietas materiāliem, tiesības uz advokātu un tiesības sazināties ar trešajām personām un informēt tās aizturēšanas gadījumā, tiesības klusēt un tiesības uz nevainīguma prezumpciju, kā arī tiesības uz juridisko palīdzību.

⁷⁵ Tostarp nepārprotami iespēja iesniegt pierādījumus, lūgt iecelt ekspertus vai ekspertam veikt ekspertīzi un nopratināt lieciniekus, un lūgt *EPPO* iegūt šādus pasākumus aizstāvības puses vārdā.

⁷⁶ Pēc analogijas skat. ģenerāladvokāta Žana Rišāra Delatūra [*J. Richard de la Tour*] secinājumus lietā *MM* (C-414/20 PPU, EU:C:2020:1009, 133. punkts) (kur viņš paskaidro, ka efektīva tiesību aizsardzība tiesā prasa, lai būtu iespēja Eiropas apcietināšanas ordera izsniegšanas apstākļus pārbaudīt kriminālprocesa posmā pēc nodošanas, ja agrākā posmā tiesību aizsardzības līdzeklis nebija paredzēts).

113. *EPPO* regulā ir nodrošināta augsta līmeņa pamattiesību aizsardzība. Tā ir taisnība, ka noteiktās situācijās un no atsevišķu dalībvalstu viedokļa tā var izraisīt iepriekš aizsargātā individuālo tiesību līmeņa pazemināšanos. Tomēr šīs tiesības ir aizsargātas vismaz Hartas un Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas (turpmāk tekstā – “ECPAK”) līmenī. Galu galā saskaņošana neizbēgami noved pie pamattiesību aizsardzības samazināšanas dalībvalstīs ar augstāku aizsardzības līmeni⁷⁷, ja vien augstākais standarts netiek pieņemts kā vispārējs noteikums.

114. Tomēr tāda ir kopīgas nākotnes veidošanas cena.

115. Visbeidzot, runājot par pārrobežu izmeklēšanām, ar *EPPO* regulu ir izveidota augsti attīstīta savstarpējas atzišanas sistēma. Pat ja tajā nav paredzēta iespēja atteikt izpildīt EDP, kurš nodarbojas ar lietu, lēmumu par to, ka izmeklēšanas pasākums ir jāīsteno dalībvalstī, kas nav dalībvalsts, kurā notiek galvenā izmeklēšana, tajā ir ietverti vairāki aizsardzības pasākumi, kuri nodrošina pamattiesību aizsardzību. Tātad *EPPO* regulas 31. panta 3. punkta interpretācija tādā izpratnē, ka pārrobežu izmeklēšanas pasākuma pārbaudes kompetences ir sadalītas starp EDP, kurš nodarbojas ar lietu, un asistējošā EDP dalībvalstu tiesu tiesisko kārtību, neapdraud pamattiesību aizsardzību. Ņemot vērā iepriekš minēto, ierosinu Tiesai interpretēt *EPPO* regulas 31. un 32. pantu tādējādi, kā atspoguļots šo secinājumu 73. punktā.

III. Secinājumi

116. Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, ierosinu Tiesai uz *Oberlandesgericht Wien* (Apelācijas tiesa Vīnē, Austrija) uzdotajiem prejudiciālajiem jautājumiem atbildēt šādi:

- 1) Padomes Regulas (ES) 2017/1939 (2017. gada 12. oktobris), ar ko īsteno ciešāku sadarbību Eiropas Prokuratūras (*EPPO*) izveidei (“*EPPO* regula”), 31. panta 3. punkts un 32. pants

ir jāinterpretē tādējādi, ka pārrobežu izmeklēšanas gadījumā tiesa, kura apstiprina pasākumu, kas ir jāveic asistējošā Eiropas deleģētā prokurora dalībvalstī, var izvērtēt vienīgi aspektus, kuri ir saistīti ar izmeklēšanas pasākuma izpildi.

- 2) *EPPO* regulas 31. panta 3. punkts un 32. pants

ir jāinterpretē tādējādi, ka pārrobežu izmeklēšanas gadījumā asistējošā Eiropas deleģētā prokurora dalībvalsts tiesai ir jāpieņem Eiropas deleģētā prokurora, kurš nodarbojas ar lietu, izdarītais vērtējums, ka pasākums ir pamatots, neatkarīgi no tā, vai šis vērtējums ir apstiprināts ar Eiropas deleģētā prokurora, kurš nodarbojas ar lietu, dalībvalsts tiesas iepriekšēju atļauju.

⁷⁷ Skaidrs piemērs ir standartu saskaņošana aizmuguriskiem (*in absentia*) tiesas procesiem. EAO pamatlēmuma 4.a pantā izvēlētais risinājums bija pretrunā aizsardzības līmenim Spānijā, kā tas kļuva skaidrs *Melloni* lietā. Tomēr, kā zināms, Tiesa ir secinājusi, ka jomās, kur ir notikusi Savienības saskaņošana, augstāki valstu standarti nevar kavēt savstarpējās uzticēšanās sistēmas efektivitāti. Spriedums, 2013. gada 26. februāris, *Melloni* (C-399/11, EU:C:2013:107, 62.–64. punkts).